

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 września 2014 roku, skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., Towarzystwo (...)

z siedzibą w P., działające na rzecz M. D., wniósł o zasądzenie tytułem ryczałtów za noclegi w okresie od 1 sierpnia 2012 roku do 28 sierpnia 2014 roku łącznie kwoty 62.500,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie wyliczonymi od kwot i terminów szczegółowo wskazanych w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego.

W uzasadnieniu pozwu, powód podniósł, że M. D. pozostawał w zatrudnieniu z pozwanym, w okresie od 30 lipca 2012 roku do 27 sierpnia 2014 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego w transporcie krajowym i międzynarodowym. W ramach umowy o pracę powód na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego wyjeżdżając poza granice kraju między innymi do różnych państw Europy Zachodniej. Pracownik w czasie pracy u pozwanego nigdy nie otrzymał od pozwanego wymaganego ryczałtu za noclegi w wysokości 25 % limitu wynikającego z przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Jednocześnie pozwany nigdy nie zapewnił pracownikom odpowiedniego i bezpłatnego noclegu.

(pozew z dnia 4 września 2014 roku – k. 2 – 8)

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 października 2014 roku, strona pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa

w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu, strona pozwana wskazała, iż powód nie wykazał żadnych okoliczności faktycznych, które stanowiłyby podstawę żądania. Podniesiono również,

że powód nie sprecyzował również, w jaki sposób wyliczył objętą pozwem kwotę za ryczałt za nocleg, kwota ta nie jest poparta żadnymi dowodami, które chociażby w najmniejszym stopniu uprawdopodobniały jej zasadność. Strona pozwana podniosła, iż żądanie w zakresie odsetek ustawowych również jest pozbawione podstaw faktycznych i prawnych. Podróże służbowe rozliczane są w ciągu 14 dni od daty jej zakończenia, natomiast powód nigdy nie przedstawił pozwanej rachunków dokumentujących poniesione przez niego straty w podróży służbowej oraz nie zażądał od pozwanej zwrotu tych kwot. Nadmieniał również, iż w spornym okresie prezentowane było stanowisko, że w sytuacji, gdy wyposażenie pojazdu obejmuje miejsce do spania i pracownik wyrazi zgodę, to taki sposób zapewnienia pracownikowi noclegu odpowiada przepisom prawa.

(odpowiedź na pozew z dnia 21 października 2014 roku – k. 40 – 44)

Pismem procesowym z dnia 17 lutego 2015 roku strona powodowa zmodyfikowała powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 87.883,31 złotych tytułem należności za niewypłacone pracownikowi ryczałty za noclegi w okresie od 30 lipca 2012 roku do 26 sierpnia 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie wyliczonymi od kwot i terminów szczegółowo wskazanych w przedmiotowym piśmie. Jednocześnie powód wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ł..

(pismo procesowe z dnia 17 lutego 2015 roku – k. 228 – 233)

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia

w Ł. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Łodzi, VIII Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, jako właściwemu do jej rozpoznania i rozstrzygnięcia.

(postanowienie z dnia 25 lutego 2015 roku – k. 256)

Pismem procesowym z dnia 1 grudnia 2016 roku, strona powodowa złożyła roszczenie ewentualne, o zasądzenie od pozwanego na rzecz M. D. kwoty 19.631,71 złotych tytułem należności za niewypłacone pracownikowi brakujące części diet oraz kwoty 59.157,58 złotych tytułem należności za niewypłacone pracownikowi ryczałty za noclegi, w okresie od 21 listopada 2012 roku do 26 sierpnia 2014 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie wyliczonymi od kwot i terminów szczegółowo wskazanych w przedmiotowym piśmie.

(pismo procesowe z dnia 1 grudnia 2016 roku – k. 293 – 297)

Na rozprawie w dniu 3 grudnia 2018 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo. Pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości.

(stanowisko stron – e – protokół rozprawy z dnia 3 grudnia 2018 roku – 00:24:52 – 00:26:38 – k. 687, płyta CD)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

M. D. był pracownikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., zatrudnionym na podstawie umowy o pracę od dnia 30 lipca 2012 roku do dnia 28 sierpnia 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego powyżej 12 T. Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem z zachowaniem okresu wypowiedzenia – art. 30 § 1 pkt. 2 k. p.

(świadczenie pracy – cz. C akt osobowych)

W dniu 30 lipca 2012 roku strony zawarły umowę na okres próbny od dnia 30 lipca 2012 roku do dnia 29 października 2012 roku, ustalając że stawka zasadnicza wynosić będzie 2.075,00 zł, ryczałt za godziny nadliczbowe 425,00 zł, natomiast ryczałt za godziny nocne wynosić będzie 150,00 zł. Ustalono, że wynagrodzenie po dokonaniu potrąceń zaliczek na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie społeczne będzie płatne w PLN włącznie z dietami z tytułu podróży służbowej poza terenem kraju w wysokości określonej zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy Polityki Socjalnej z dnia 8 maja 2005 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, gdzie wykonywana jest podróż służbowa. Wskazano, że wynagrodzenie jest płatne miesięcznie nie później niż do dnia 10 – go każdego miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, za który wynagrodzenie przysługuje, diety płatne są miesięcznie nie później niż do dnia 15 – go każdego miesiąca, zaś wypłata wszelkich innych świadczeń ponad wymienione wynagrodzenie jest dobrowolna i zależy wyłącznie od uznania pracodawcy.

(umowa z dnia 30 lipca 2012 roku – k. 1 cz. B akt osobowych oraz k. 23 – 25)

W dniu 22 października 2012 roku strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 30 października 2012 roku do 29 października 2013 roku, wskazując, że stawka zasadnicza wynagrodzenia za pracę wynosić będzie 2.075,00 zł, ryczałt za godziny nadliczbowe 425,00 zł, natomiast ryczałt za godziny nocne – 150,00 zł.

(umowa z dnia 22 października 2012 roku – k. 23 cz. B akt osobowych oraz k. 30 – 32)

W dniu 31 października 2012 roku strony podpisały aneks do umowy o pracę zmieniając pkt 6a umowy wskazując, iż stawka zasadnicza wynosi 1500,00 zł, w tym ryczałt za godziny nadliczbowe 300 zł oraz ryczałt za godziny nocne 150,00 zł oraz ryczałt za czas dyżuru w wysokości 125,00 zł.

(aneks – k. 25 cz. B akt osobowych oraz k. 34)

W dniu 2 stycznia 2013 roku, strony podpisały aneks do umowy o pracę zmieniając pkt 6a umowy wskazując, iż stawka zasadnicza wynosi 1600,00 zł, w tym ryczałt za godziny nadliczbowe 200 zł oraz ryczałt za godziny nocne 150,00 zł oraz ryczałt za czas dyżuru w wysokości 125,00 zł.

(aneks – k. 29 cz. B akt osobowych oraz k. 35)

W **dnium 30 października 2013 roku** strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 30 października 2013 roku do 29 października 2014 roku, wskazując, że stawka zasadnicza wynagrodzenia za pracę wynosić będzie 1600,00 zł, ryczałt za godziny nadliczbowe 200,00 zł, natomiast ryczałt za godziny nocne – 150,00 zł a ryczałt za czas dyżuru 150,00 zł.

(umowa z dnia 30 października 2013 roku – k. 30 cz. B akt osobowych oraz k. 26 – 28)

M. D. **w dniu 30 lipca 2012 roku** podpisał oświadczenie, iż zapoznał się z regulaminem pracy i regulaminem wynagradzania obowiązującymi w zakładzie.

(oświadczenie – k. 7 cz. B akt osobowych)

W dniu **6 maja 2014 roku** M. D. podpisał oświadczenie, zgodnie z treścią którego zapoznał się z warunkami wypłacania należności z tytułu podróży służbowych obowiązującymi w (...) Spółka z o. o., opisanymi w § 8 Regulaminu wynagradzania, przyjął je do wiadomości i wyraził na nie zgodę.

(oświadczenie – k. 39 cz. B akt osobowych)

Pismem z dnia 27 sierpnia 2014 roku, strony rozwiązały umowę o pracę z dnia 30 października 2013 roku z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynoszącego 14 dni.

(rozwiązanie umowy o pracę – k. 33)

W rozliczeniu rachunków za parkingi przedstawionych przez pracownika za lata 2013 – 2013 łączna kwota wyniosła 190,50 (...) oraz 330,50 EUR.

(zestawienie kwot zbiorczych – k. 49)

M. D. przedstawiał rachunki za parkingi, i te koszty były zwracane przez pracodawcę . Niekiedy oparkował na stacjach benzynowych, na których parking jest bezpłatny .

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD, w zw. z e-protokołem rozprawy z dnia 3 grudnia 2018r. płyta CD k. 687)

W okresie zatrudnienia, podczas podróży służbowych, M. D. nocował w kabinie samochodu, którym jeździł. Nigdy nie korzystał z hotelu bądź motelu. Jeździł samochodami ciężarowymi marki I. i V.. Powód ma 170 cm. wzrostu. Szerokość kabiny to ok. 2 m. Pojazd, którym jeździł M. D., był przystosowany do noclegu. Były dwie leżanki wewnątrz kabiny. Leżanka - o szerokości ok. 60-70 cm. Każda z kabin była wyposażona w klimatyzację postojową i ogrzewanie. Pojazd nie był wyposażony w dostęp do wody i toalety.

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD, w zw. z e-protokołem rozprawy z dnia 3 grudnia 2018r. płyta CD k. 687)

Toalety oraz prysznice na parkingu były płatne. M. D. ponosił te koszty z puli diety oraz nie przedstawiał, na tę okoliczność, osobnych rachunków pracodawcy. Ponadto, M. D. samodzielnie ponosił koszty środków czystości oraz pościeli. Powód otrzymał od pracodawcy tylko kombinezon roboczy, natomiast buty robocze kupił sam.

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD)

Dyspozytor wskazywał miejsce parkingu – kierowca nie miał wpływu na wybór.

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD)

Czas pracy był rejestrowany na tachografie cyfrowym.

(bezsporne)

Na wynagrodzenie powoda - składała się dieta, w późniejszym okresie rozdzielona z ryczałtem za nocleg. Powód, za każdy dzień pracy za granicą, w ramach realizacji – **obowiązków służbowych kierowcy**, przez pierwsze trzy miesiące pracy, otrzymywał po 40 euro dziennie, a po 3 miesiącach 45 euro dziennie .

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z **dnia 9 sierpnia 2017 roku** – 00:08:48 – 00:27:18 – **k. 326** , płyta CD w zw. z e-protokołem rozprawy z dnia 3 grudnia 2018r. płyta CD k. 687)

M. D. otrzymywał zaliczki w wysokości 150 EUR oraz 200 zł za wyjazd. M. D. nie występował o zwiększenie tej zaliczki.

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD, w zw. z e-protokołem rozprawy z dnia 3 grudnia 2018r. płyta CD k. 687)

Od dnia 21 marca 2008 roku w pozwanej spółce obowiązywał regulamin wynagradzania, w myśl którego wynagrodzenie kierowców mogło składać się z wynagrodzenia zasadniczego, ryczałtu za pracę w porze nocnej, ryczałtu za pracę w nadgodzinach, premii uznaniowej, nagrody.

Zgodnie z postanowieniami regulaminu w rozdziale IV „Wypłacanie innych świadczeń” w § 7 pkt 1 wskazano, że pracownikom, z tytułu podróży służbowej, przysługują diety w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ogólnie obowiązujących

z wyjątkiem kierowców. Kierowcom przysługują diety w zryczałtowanej wysokości (pkt 2). Wysokość oraz zasady naliczania ryczałtu określonego w pkt 2 dla kierowców każdorazowo określał Prezes lub osoba upoważniona w formie zarządzenia. Ryczałt za dobę podróży na obszarze kraju oraz poza granicami nie mógł być niższy niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej (pkt 3).

W pkt 4 wskazano, że kierowca przed wyjazdem w trasę otrzymuje zaliczkę przysługującej mu diety w zryczałtowanej wysokości, na pokrycie niezbędnych kosztów żywienia i innych drobnych wydatków.

W § 10 regulaminu wskazano, że w sprawach nieuregulowanych mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązujące.

Ponadto, zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu z dnia 21 marca 2008 roku, ryczałt za dobę podróży na obszarze kraju oraz poza granicami nie może być niższy niż dieta

z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej. Zryczałtowana dieta wynosiła 40 euro za każdy dzień pobytu w podróży służbowej poza granicami kraju oraz 25 euro w podróży służbowej na terenie kraju.

(regulamin wynagradzania z załącznikami – k. 218 – 223)

Regulamin wynagradzania obowiązujący od 21 marca 2008 roku nie przewidywał ryczałtów za noclegi.

(regulamin wynagradzania z załącznikami – k. 218 – 223)

Od dnia 8 listopada 2012 roku w powyższym regulaminie wprowadzono § 7 pkt 4, zgodnie z którym kierowcom przysługiwać miał zwrot kosztów noclegów w zryczałtowanej wysokości. Wysokość oraz zasady naliczania ryczałtu, określonego w pkt. 4 dla kierowców każdorazowo określać miał Prezes lub osoba upoważniona w formie zarządzenia. Ryczałt za nocleg w podróży na obszarze kraju oraz poza granicami, nie mógł być niższy niż ryczałt za nocleg na podstawie przepisów o kosztach podróży służbowej pracownika na obszarze kraju, zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej (pkt 3).

(regulamin wynagradzania – k. 50 – 53)

W związku ze zmianą regulaminu od dnia 8 listopada 2012 roku, zryczałtowana dieta miała wynosić 30 euro za każdy dzień pobytu w podróży służbowej poza granicami kraju oraz 15 euro w podróży służbowej na terenie kraju. Natomiast zryczałtowany koszt noclegu za każdy nocleg zarówno poza granicami kraju jak i na terenie kraju wynosić miał po 10 euro.

(zarządzenie nr 7 do Regulaminu Wynagradzania – k. 52)

M. D. nie otrzymał wypowiedzenia zmieniającego w zakresie zmiany regulaminu wynagradzania.

(zeznania powoda M. D. – protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku – k. 212 – 213, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 roku – 00:08:48 – 00:27:18 – k. 327, płyta CD)

Informacja o zmianie regulaminu została wskazana na tablicy u pracodawcy w sposób zwyczajowo przyjęty.

(bezsporne)

Ilość noclegów powoda w zagranicznych podróżach służbowych (niekwestionowana) i łączna kwota ryczałtu za noclegi kształtowały się następująco:

1. od 30 lipca 2012 roku do 12 września 2012 roku: ilość noclegów (Czechy, Niemcy, Francja, Austria, Polska, Słowenia, W.) – 43, wysokość ryczałtu wynosi 7.150,97 zł;
2. od 28 września 2012 roku do 10 listopada 2012 roku: ilość noclegów (Austria, Szwajcaria, W., Francja, Słowenia, Polska) – 42, wysokość ryczałtu wynosi 7.219,96 zł;
3. od 21 listopada 2012 roku do 12 stycznia 2013 roku: ilość noclegów (Austria, Słowenia, W., Francja, Polska, Holandia, Wielka Brytania) – 52, wysokość ryczałtu wynosi 9.344,65 zł;
4. od 28 stycznia 2013 roku do 22 marca 2013 roku: ilość noclegów (Austria, Wielka Brytania, W., Polska, Niemcy, Francja, Szwajcaria, Belgia) – 52, wysokość ryczałtu wynosi 10.465,28 zł;
5. od 24 kwietnia 2013 roku do 15 maja 2013 roku: ilość noclegów (Austria, Francja, W., Szwajcaria) – 21, wysokość ryczałtu wynosi 4.469,99

6. od 28 maja 2013 roku do 12 lipca 2013 roku: ilość noclegów (Belgia, Niemcy, Wielka Brytania, Polska, Austria, Słowacja, W., Francja) – 43, wysokość ryczałtu wynosi 8.433,02;

7. od 1 sierpnia 2013 roku do 17 września 2013 roku: ilość noclegów (Belgia, Francja, W., Polska, Wielka Brytania, Niemcy, Czechy) – 46, wysokość ryczałtu wynosi 9.049,39;

8. od 2 października 2013 roku do 2 grudnia 2013 roku: ilość noclegów (Belgia, W., Francja, Niemcy, Austria, Wielka Brytania) – 60, wysokość ryczałtu wynosi 12.217,38 zł;

9. od 28 grudnia 2013 roku do 28 lutego 2014 roku: ilość noclegów (Belgia, Francja, Polska, Szwajcaria, W., Austria) – 60, wysokość ryczałtu wynosi 12.089,51 zł;

10. od 10 marca 2014 roku do 25 kwietnia 2014 roku: ilość noclegów (Luksemburg, Francja, W., Niemcy, Austria) – 45, wysokość ryczałtu wynosi 9.180,61 zł;

11. od 6 maja 2014 roku do 25 czerwca 2014 roku: ilość noclegów (Belgia, Austria, W., Czechy, Niemcy, Francja, Wielka Brytania) – 50, wysokość ryczałtu wynosi 10.020,99 zł;

12. od 18 lipca 2014 roku do 26 sierpnia 2014 roku: ilość noclegów (Francja, W., Niemcy, Austria, Wielka Brytania) – 39, wysokość ryczałtu wynosi 7.873,14 zł.

Łączna suma ryczałtów za nocleg wynosi 107.514,89 zł. Powodowi wypłacono diety, według stawek ryczałtowanych, określonych w regulaminie wynagradzania, za okres od 30 lipca 2012 roku do 31 lipca 2014 roku w kwocie 95.320,74 zł.

Należność z tytułu ryczałtów za noclegi wynosi 89.306,16 zł, natomiast ryczałty wypłacone od września 2013 roku 14.066,53 zł. Różnica wynosi zatem 75.239,63 zł.

Przy zaliczeniu wyliczonej różnicy pomiędzy minimalną dietą z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, a wysokością wypłaconych diet przez pozwanego na poczet ryczałtów za noclegi występuje nadpłata nad należnościami w kwocie 3.419,11 zł.

(opinia biegłego z zakresu rachunkowości, (...) – k. 587 – 594, opinia uzupełniająca – k. 641 – 645)

Na rozliczeniach kosztów zagranicznej podróży służbowej do września 2013 roku wskazywana była stawka diety i liczba dni, zaś od września 2013 roku – stawka diety i ryczałtu za nocleg.

(rozliczenia – k. 72)

Wynagrodzenie zasadnicze powoda, liczone według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wynosi 2.075,00 zł.

(zaświadczenie – k. 69)

Obecnie powód pracuje w Przedsiębiorstwie (...) w B. jako kierowca, uzyskując wynagrodzenie, składające się z wynagrodzenia zasadniczego plus diety za pobyt za granicą i diety za pobyt w kraju. W październiku 2018r. zarobił ok. 7500 zł.

(zeznania powoda M. D. – e-protokół rozprawy z dnia 3 grudnia 2018r. płyta CD k. 687)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dokumentów oraz opinii biegłego z zakresu rachunkowości L. S.. Opinia biegłego jest spójna, jasna, rzetelna oraz znakomicie, merytorycznie - uzasadniona, dlatego stanowiła wiarygodne źródło dowodowe w sprawie. Natomiast Sąd Okręgowy pominął dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości - H. K., gdyż była ona nieprzydatna, zaś wszelkie, istotne okoliczności sprawy, ustalone zostały

na podstawie opinii biegłego L. S.. Teza dowodowa, została sformułowana, zgodnie z wnioskami pełnomocników stron, którzy – w przedstawianych wnioskach, uwzględniali rozstrzygnięcia Sądów na przestrzeni wielu lat, toczących się, w Sądach w całej Polsce, w procesach w tym przedmiocie orzecznictwem. Dlatego – mając na uwadze przedmiotowo – podmiotowo całokształt okoliczności faktycznych, **tylko dotyczących – niniejszej sprawy**, Sąd oparł się na opinii biegłego L. S., uznając, że rozstrzygnięcie przedmiotu sporu, wymaga wiedzy specjalistycznej.

Ponadto, ustalenia, w niniejszej sprawie, poczynione zostały na podstawie przedłożonych do akt sprawy dokumentów, niekwestionowanych przez strony, oraz dowodu z zeznań powoda. Oczywiście, Sąd odnotował fakt, że biegła z zakresu księgowości, M. K., mimo dopuszczenia dowodu, postanowieniem z dnia 25 maja 2015r., nie wydała opinii w sprawie.

/postanowienie k. 268, stanowisko biegłej M. K. k. 283/

Podkreślenia wymaga okoliczność, że wiele okoliczności faktycznych sprawy jest również znanych notoryjnie Sądowi, z urzędu, z uwagi na wiele spraw, o podobnym stanie faktycznym, w których stroną pozwaną jest ten sam podmiot.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie kluczowe było rozważenie skutków wydanego przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 24 listopada 2016 roku, K 11/15.

Dla jasności dalszego wyводу, należy przypomnieć, że Trybunał Konstytucyjny, w powołanym wyroku z 24 listopada 2016 roku, K 11/15, stwierdził, że: art.21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o czasie pracy kierowców (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1155 ze zm.) w związku z art.77 § 2,3 i 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy w związku z § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także, że art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1155 ze zm.) w związku z w związku z art. 77 § 2,3 i 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy w związku z 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art.190 ust. 1 i 2 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne, a ponadto podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu we właściwym organie urzędowym. Orzeczenie Trybunału wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, chyba że Trybunał określi inny termin utraty mocy wiążącej aktu normatywnego. W razie stwierdzenia niekonstytucyjności aktu normatywnego moc wiążąca orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego oznacza, że od chwili ogłoszenia orzeczenia akt ten nie może być stosowany.

Na gruncie niniejszego orzeczenia stwierdzić należy, że od 29 grudnia 2016 r., a więc od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw nie może być stosowany art.21a ustawy o czasie pracy kierowców. Zauważyć należy, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, dotyczącego stwierdzenia niezgodności z Konstytucją przepisów odnoszących się do kierowców w transporcie międzynarodowym, w kontekście uregulowania zawartego w art.21a ustawy wywiódł, że ustawodawca decydując się na uregulowanie podróży służbowej, odrębnie od przepisów ogólnych kodeksu pracy, powinien kierować się uzasadnioną potrzebą przyjęcia odmiennych rozwiązań prawnych wobec danej grupy pracowników, ponieważ bez takiego działania naraża się na zarzut niekonstytucyjnego zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów prawa.

W przepisie art. 2 pkt 7 ustawy o czasie pracy kierowców nie dokonano wyodrębnienia podróży służbowej kierowców w kontekście szczególnego rodzaju wykonywanej przez nich pracy, zaś powyższy przepis jest bezwzględnie związany z dokonaną przez Trybunał Konstytucyjny interpretacją przepisu art.21a ustawy o czasie pracy kierowców. Zauważyć należy, że w cytowanym uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny jasno i wyraźnie wskazał, że uregulowanie należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez kierowcę pracy w permanentnej podróży, wymaga stworzenia odrębnych przepisów dla tej grupy pracowników. Trybunał uznał, że dotychczasowe rozwiązania ustawowe muszą być uznane za pozorne, albowiem sposób ukształtowania należności dla kierowców wynika nadal z przepisów kodeksowych.

Podkreślić należy, że w omawianym kontekście Trybunał Konstytucyjny definitywnie stwierdził, iż potraktowanie w sposób identyczny podmiotów nierównych, a mianowicie pracownika administracji i kierowców w transporcie międzynarodowym, a z drugiej strony pracodawców - należy uznać za wadliwe z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości oraz poszanowania negocjacyjnego systemu określania poziomu wynagrodzenia i diet. Trybunał Konstytucyjny ocenił także, że przesądzenie przez ustawodawcę, iż art.77⁵ § 3-5 kodeksu pracy i wydane na podstawie art.77⁵ § 2 k. p. przepisy wykonawcze mają mieć zastosowanie do każdego przewozu w transporcie wykonanego przez kierowcę, jest sprzeczne z ratio legis tych przepisów i świadczy o nieadekwatności przyjętego środka, w stosunku do regulowanej dziedziny.

W wyniku uchwalenia autonomicznej definicji podróży służbowej kierowców **w art. 2 pkt 7 ustawy o czasie pracy kierowców**, doszło do zrównania, przez ustawodawcę, podróży służbowej kierowców, wykonujących przewozy w transporcie drogowym, stanowiącej immanentny element ich codziennych obowiązków służbowych oraz podróży służbowej pozostałych pracowników, dla których taka podróż nie wchodzi w zakres codziennych obowiązków i ma charakter incydentalny. Doszło, zatem, do różnicowania sytuacji prawnej kierowców, w stosunku do pozostałych pracowników mobilnych - pierwsi, wykonując swoje codzienne obowiązki służbowe, są w podróży służbowej, zaś drudzy nie są.

Powyższe orzeczenie TK, rodzi szereg konsekwencji dla sytuacji prawnej kierowców w transporcie międzynarodowym. Sąd Najwyższy w uchwale składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego- Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 26 października 2017 r., III PZP 2/17 (Legalis nr 1681908), wypunktował skutki tego orzeczenia, trafnie wskazując, że po pierwsze, wzorzec normatywny opierający się na art.21a ustawy o czasie pracy kierowców (wraz z przepisami, do których on odsyła) został uznany za niezgodny z Konstytucją, co oznacza, że przepis ten nie może już stanowić podstawy prawnej do przyznania pracownikowi - kierowcy należności przewidzianych w art.77 ze zn.5 § 3-5 k.p., a doprecyzowanych w rozporządzeniu wykonawczym; po drugie, przyczyną wyeliminowania normy prawnej, była nieodpowiednia „kaskadowa” regulacja; po trzecie, poza uzasadnieniem podjętej decyzji, Trybunał wyraził postulaty pod adresem ustawodawcy, ponagając go do podjęcia działań legislacyjnych; po czwarte, wypowiedzi Trybunału co do „noclegu w kabinie” w kontekście „zapewnienia bezpłatnego noclegu” w rozumieniu § 9 ust.4 rozporządzenia wykonawczego posiadają właściwości polemiczne, nie są jednak wiążące. Po piąte, Trybunał w żaden sposób nie odniósł się do kwestii podstawy prawnej, jaką należy stosować przy rozliczeniu kosztów podróży służbowej kierowców po stwierdzeniu niekonstytucyjności art.21a ustawy o czasie pracy kierowców.

W pisemnych motywach wyroku Trybunału Konstytucyjnego, zwrócono uwagę, że przepisy ustawy o czasie pracy kierowców stanowią szczególną regulację w stosunku do Kodeksu pracy a zatem zgodnie z generalną zasadą *lex specialis derogat legi generali* mają - w odniesieniu do kierowców - pierwszeństwo wobec regulacji kodeksowych. Kodeks pracy stosuje się do nich posiłkowo, w zakresie nieuregulowanym w ustawie. Skutkiem tego była sytuacja, w której szersza definicja podróży służbowej, mająca zastosowanie do kierowców zatrudnionych u pracodawców będących przedsiębiorcami, niż definicja wynikająca z art.77 5 §1 k.p., powoduje stosowanie do nich regulacji dotyczącej incydentalnych podróży służbowych pracowników sektora administracji publicznej (państwowej lub samorządowej sfery budżetowej). Regulacje te są natomiast nieadekwatne do rodzaju pracy wykonywanej przez kierowców w transporcie międzynarodowym. Stąd, w ocenie Trybunału, uregulowanie należności na pokrycie kosztów

związanych z podróżą służbową kierowców w transporcie międzynarodowym wymaga stworzenia nowych, odrębnych przepisów, gdyż obecne kaskadowe odesłania nie odpowiadają standardom konstytucyjnym (prawidłowej legislacji).

Natomiast już po wydaniu tego wyroku, zapadły w Sądzie Najwyższym orzeczenia, które uwzględniając nowy stan normatywny, wykreowany treścią rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego, kształtują nową linię orzecznictwa, po wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Na skutek tego wyroku TK uległo weryfikacji stanowisko Sądu Najwyższego co do kwestii ryczałtów za nocleg kierowców międzynarodowych, co bynajmniej nie oznacza, że tym samym został wypracowany jednolity wzorzec postępowania. Wręcz przeciwnie, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę, że wśród judykatów Sądu Najwyższego można z całą pewnością wyróżnić dwie odmienne linie orzeczenia.

Na szczególną uwagę zasługują wyroki SN: z 14 lutego 2017 r., I PK 77/16, z 21 lutego 2017 r., I PK 300/15, z 9 marca 2017 r., I PK 309/15, z 30 marca 2017 r., II PK 16/16 . Wyrażony przez Sąd Najwyższy w tych wyrokach pogląd akcentuje, że cechą stosunku pracy jest ryzyko ekonomiczne pracodawcy, co oznacza, że jeśli decyzja pracodawcy (polecenie wyjazdu) powoduje powstanie dodatkowych kosztów, nieobjętych wynagrodzeniem zasadniczym pracownika, to obowiązkiem zatrudniającego jest ich zwrot.

I tak odpowiednio - Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2017 r., I PK 77/16 przyjął, że po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. do kierowców w transporcie międzynarodowym nie stosuje się przepisów rozporządzeń wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 § 2 KP i stwierdził, że zastosowanie mają wyłącznie przepisy zakładowe, które nie są korygowane przez przepisy powszechnie obowiązujące jako bardziej korzystne (art. 9 § 2 KP). Zgodnie z tą regułą prawidłowe jest ograniczenie w regulaminie wynagradzania świadczeń z tytułu podróży służbowej do wysokiej i stałej diety, pokrywającej wszystkie wydatki socjalne kierowcy, także z tytułu noclegów (tak samo: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2017 r., II PK 53/16, oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2017 r., II PK 148/16, i z dnia 10 maja 2017 r., I PK 245/16).

Brak regulacji (zasad zwrotu tych kosztów) w ustawie o czasie pracy kierowców obliguje do ich rekompensaty w drodze regulacji zakładowych, które powinny uwzględniać (również w postaci ryczałtowej) rekompensatę takich dodatkowych, rzeczywistych kosztów. Nie ma przeszkód, aby należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową zostały określone w postaci jednego ryczałtu.

Sąd Okręgowy zważył też, że zgodnie z tą linią orzeczną Sądu Najwyższego, do kierowców w transporcie międzynarodowym nie należy stosować przepisów rozporządzeń wykonawczych wydanych z upoważnienia art. 77⁵ k. p. Zastosowanie mają przepisy zakładowe (regulaminy wynagradzania), które nie są korygowane przez przepisy powszechnie obowiązujące, jako bardziej korzystne (art. 9 § 2 KP). Dysponowanie przez pracownika - kierowcę pojazdem z miejscem do noclegu, który uznał za wystarczający do odpoczynku i regeneracji sił - stosownie do art. 8 ust. 8 Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 roku w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.Urz.U.E.L Nr 102, str. 1) - umożliwia ograniczenie w zakładowym regulaminie wynagradzania świadczeń z tytułu zagranicznej podróży służbowej do wysokiej i stałej diety, pokrywającej wszystkie niezbędne wydatki socjalne kierowcy także z tytułu noclegów.

Przeciwnie stanowisko zajęto w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2017 r., I PK 300/15, który zapadł w stanie faktycznym, w którym pracodawca nie wypłacał należności z tytułu noclegów (pracownik miał tylko prawo do diety, która była niższa od tej określonej w rozporządzeniu wykonawczym, jednak wyższa niż algorytm z art.77 § 4 k.p.). W ocenie Sądu Najwyższego po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. przepisy ustawy o czasie pracy kierowców nie uniemożliwiają stosowania reguł rozliczenia kosztów podróży służbowej określonych w art.77⁵§2-5 k.p. i w rezultacie, skoro regulamin wynagradzania ani umowa o pracę nie przewidywały ryczałtu za noclegi, to zastosowanie ma art.77⁵ § 5 k.p., który daje pracownikowi prawo do otrzymania ryczałtu za noclegi

według wzorca określonego w rozporządzeniu wykonawczym. Identycznie w zbieżnym stanie faktycznym orzekł Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 8 marca 2017 r., II PK 409/15, z dnia 30 marca 2017 r., II PK 16/16.

W kolejnych orzeczeniach, podkreślano jednak, że nie jest wykluczone objęcie wszystkich kosztów związanych z podróżą służbową jedną „zbiorczą” należnością. Interpretacja, czy spełnia ona tę funkcję należy do stron, a w ostateczności do sądu rozpoznającego sprawę (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., I PK 90/16, i z dnia 30 maja 2017 r., I PK 154/16).

Sąd Okręgowy miał na uwadze, że w orzecznictwie SN już po wyroku TK występują zatem rozbieżności, albowiem pierwsze stanowisko polega na zanegowaniu stosowania do kierowców rozwiązań normatywnych przewidzianych w przepisach dotyczących sfery budżetowej (bez względu na to, czy ryczałt za nocleg został przez pracodawcę uregulowany, czy też nie), a drugie głosi, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. nie wpłynął na dopuszczalność odwoływania się do przepisów Kodeksu pracy, a w konsekwencji rozporządzenia wykonawczego.

Co więcej, w uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 26 października 2017 r., III PZP 2/17 (Legalis nr 1681908) Sąd ten zauważył, poddając analizie sytuację prawną kierowców międzynarodowych po wyroku TK, że w judykaturze pojawił się również trzeci wątek, który sprowadza się do pomijania przedstawionych powyżej rozbieżności, przy jednoczesnym skoncentrowaniu się na „odpowiednim” określeniu wysokości zwrotu kosztów za nocleg. Został on zaakcentowany w kilku orzeczeniach, a w tym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2017 r., II PK 28/16, który został wydany w stanie faktycznym, gdzie pracodawca wypłacał jedynie diety, nie rozliczał jednak zwrotu kosztów noclegu, a dopiero na koniec okresu spornego dokonał zmiany i z części diety utworzył ryczałt za nocleg.

W ocenie Sądu Najwyższego wypłacana przez pracodawcę dieta mogła kompensować również wydatki związane z noclegiem i rozwiązanie to nie musi być korzystniejsze, niż to przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym wydanym na podstawie art.77⁵§2 k.p. w związku z art.77⁵§5 k.p. SN zaakcentował, że przy ocenie roszczenia pracownika sąd ma obowiązek weryfikowania, czy postanowienie regulaminu lub umowy o pracę nie zmierza do przyznania świadczenia (świadczeń) rekompensujących podróże służbową w sposób pozorny lub symboliczny (marginalny). Weryfikacja roszczenia pracownika może odbywać się przy wykorzystaniu mechanizmu z art.322 k.p.c.

Sąd Najwyższy, w swoich judykatach, uznających, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie stoi na przeszkodzie oparcia rozstrzygnięcia na art.77⁵ § 3 k.p. albo art.77⁵ § 5 w związku z art.77⁵§ 2 k.p. również wyraził możliwość moderowania ryczałtu za nocleg, przez sąd, w przypadku, gdy został on określony w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania lub umowie o pracę i jest mniej korzystny dla pracownika niż ryczałt przewidziany w rozporządzeniu wykonawczym (dotyczy zatem sytuacji z art.77⁵§3 k.p.).

Mechanizm weryfikujący służy, w tym wypadku, sprawdzeniu, czy obowiązująca pracownika reguła wypłaty kosztów noclegowych jest odpowiednia - mimo, że prowadzi do wypłaty kwot mniej korzystnych od tych wynikających z rozporządzenia wykonawczego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2017 r., II PK 106/16).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy przychylił się do poglądu wskazanego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2017 roku, w sprawie II PK 106/16, zgodnie z którym wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie wywiera wpływu na ostateczne zakończenie sporu. Wskazano, że obowiązująca ustawa o czasie pracy kierowców, mając charakter *lex specialis* względem przepisów Kodeksu pracy, zawiera definicję podróży służbowej. Naturalną formułą rekompensat takich podróży jest zwrot kosztów pracowników. W tym aspekcie normą szczegółową był art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców, który został wyeliminowany z porządku prawnego mocą wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Jednak w ten sposób nie powstała luka w przepisach, gdyż podstawowe metody wykładni prawa pozwalają na rozstrzygnięcie spornego zagadnienia, choć jej wybór może być różny. Z jednej strony, przez art. 2 ust. 7 ustawy o czasie pracy kierowców można, poszukiwać podstawy prawnej do ustanowienia zasad zwrotu należności z tytułu podróży służbowej w związku z art. 77⁵ § 1 KP, albo też przez odpowiednie stosowanie art. 4 ustawy o czasie pracy kierowców, zgodnie z którym w zakresie nieuregulowanym ustawą stosuje się przepisy Kodeksu pracy. Rozwiązanie, za którym

opowiedział się Sąd Najwyższy, w powołanym wyżej wyroku, opiera się na wykładni art. 2 ust. 7 ustawy o czasie pracy kierowców. Mianowicie, przywołany przepis formułuje definicję podróży służbowej i nie stanowił przedmiotu kontroli konstytucyjnej, a więc nadal obowiązuje w systemie prawa. Powszechnym przepisem prawa pracy jest art. 77⁵ § 1 KP. Odwołanie do podstawowej regulacji prawa pracy jest naturalne, zwłaszcza że art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców nie obejmował swym zakresem tej regulacji. Artykuł 77⁵ § 3 KP ustanawia normatywną podstawę do uregulowania danej kwestii w układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest zobowiązany do ustalenia regulaminu pracy. Artykuł 77⁵ § 5 KP przewiduje, że gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2. Zwrot „nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3” wskazuje na sytuację, w której zakładowe źródła prawa pracy nie regulują należności z tytułu podróży służbowej.

Odnosząc się, stricte, do charakteru ryczałtu za nocleg, Sąd Najwyższy podkreślił, że formuła § 9 ust. 1 rozporządzenia z 19 grudnia 2002 r. opiera się na zasadzie zwrotu kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem w wysokości limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. Zaniechanie przedłożenia rachunku nie oznacza braku kosztów noclegu po stronie pracownika, a nocleg w kabinie pojazdu nie może być uznany za zapewnienie bezpłatnego noclegu. Brak rachunku za nocleg oznacza, że pracownikowi przysługuje ryczałt za nocleg w wysokości 25 % limitu. Racjonalność tego rozwiązania oznacza, że faktycznie wybór należy do pracownika, który albo przedkłada rachunek, albo uzyskuje prawo do ryczałtu. Sąd Najwyższy podkreślił też, że w judykaturze wyrażono stanowisko, że istota ryczałtu, jako świadczenia kompensacyjnego, przeznaczonego na pokrycie kosztów noclegu, polega na tym, iż świadczenie wypłacane w takiej formie z założenia oderwane jest od rzeczywistego poniesienia kosztów (bo się ich nie dokumentuje) i nie pokrywa w całości wszystkich wydatków z określonego tytułu (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 i wskazane tam orzecznictwo). Literalnie rzecz ujmując, ryczałt przysługuje w razie nieprzedłożenia rachunku, czyli taka sytuacja jest kwalifikowana jako koszt nieudokumentowany, który nie znajduje pokrycia w fakturze VAT, czy też paragonie fiskalnym. Idąc dalej, taki nieudokumentowany koszt noclegu obejmuje nie tylko udostępnienie miejsca do spania, lecz także dostępu do pomieszczeń sanitarnych, zakupu i prania pościeli, etc. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2014 r., II PK 36/14).

Ponadto, do czasu wyraźnego legislacyjnego uregulowania wpływu zależności innowacji techniczno-socjalnych na wysokość ryczałtów za noclegi w kabinie samochodu ciężarowego, zapewnienie korzystania przez kierowców samochodowego transportu międzynarodowego z noclegów w specjalnie przystosowanej do tego części kabiny samochodowej, uprawnia pracodawcę do uzgodnienia lub uregulowania w zakładowych przepisach płacowych niższych - niż uśredniona kwota ryczałtu za nocleg - rekompensat za noclegi odbyte, w warunkach gwarantujących, co najmniej, dostateczny komfort nocnego odpoczynku, z możliwością zaspokojenia potrzeb sanitarnych i socjalnych kierowców

Świadczenia, przyznane pracownikom, choć nie były określone jako ryczałty za noclegi, realizowały jednak ich cele. Wniosek ten należało powiązać z dokonanymi ustaleniami faktycznymi, z których wynika, że sporne świadczenie, nazwane w regulaminach wynagradzania - dietą, obejmowało wszystkie świadczenia z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania i noclegów, w związku z wykonywanym przez powoda w związku z międzynarodowym transportem samochodowym (**jedna kwota stanowiła pokrycie zwiększonych wydatków na utrzymanie i pobyt, w tym noclegi**).

W realiach badanej sprawy, wskazać należy, że u pozwanego pracodawcy obowiązywał regulamin wynagradzania, który określał należności, przysługujące pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

Treść przepisów wewnętrznych spółki oraz zasady rozliczania kosztów podróży zagranicznych kierowców, zostały, zatem, **określone w zakładowym akcie prawnym**.

W niniejszej sprawie nie budzi też wątpliwości, że pozwana spółka dokonywała rozliczeń, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie wynagradzania i wypłacała powodowi świadczenia z tytułu podróży służbowej, obliczone

zgodnie z postanowieniami zakładowego aktu prawnego. Treść przepisów wewnętrznych spółki oraz zasady rozliczania kosztów podróży zagranicznych powoda, były zatem jasno określone i akceptowane przez strony. Biorąc pod uwagę konkretny stan sprawy, w szczególności, zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, należy, zdaniem Sądu Okręgowego, przyjąć, że w całym badanym okresie powód wiedział i godził się na to, iż, **wypłacana mu dieta, pokrywa w całości jego koszty, związane z podróżami oraz godził się na noclegi w kabinie pojazdu**.

W ocenie Sądu Okręgowego, przeprowadzone postępowanie dowodowe niewątpliwie wykazało, że kwota wypłacana powodowi, w spornym okresie, **z tytułu podróży zagranicznej**, stanowiła całość wypłacanych należności. Powód, przed wprowadzeniem stosownej regulacji do regulaminu wynagradzania, już wcześniej doskonale zdawał sobie sprawę z tego, że „dieta” pokryć ma wszystkie koszty związane z podróżami, w tym koszty noclegów.

Sąd Okręgowy podziela w pełni aktualne **stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie II PK 98/15**, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że w sytuacji, gdy w regulaminie wynagradzania nie były określone wprost kwoty ryczałtów za noclegi, możliwe jest przyjęcie przez sąd, że przewidziana w regulaminie kwota obejmowała zarówno diety i ryczałty za noclegi. Sąd Najwyższy wskazał nadto, że powszechną praktyką było przerzucanie kosztów wynagrodzenia pracowniczego do innych świadczeń w celu uniknięcia dodatkowych obciążeń. Okoliczność, że przez długie lata praktyka ta nie była kwestionowana przez pracowników, tak jak w niniejszej sprawie, nie pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie.

W ocenie Sądu Okręgowego, zachowanie powoda, jak i innych kierowców, zatrudnionych u pozwanego w tym okresie wskazuje, że przez wiele lat traktowali przyznane im diety jako dodatkowe źródło dochodu i korzystanie z kabiny samochodu do noclegu, było ich świadomym celem, a kabiny pozwalały powodowi na godny wypoczynek.

Ponadto, zmiany wprowadzone w regulaminie wynagradzania i podzielenie uzyskiwanych środków z tytułu „diety” również na ryczałt za noclegi miało na celu jedynie dookreślenie należności wypłacanych przez pozwanego z tytułu podróży służbowych. Wskazać również należy, że powód otrzymywał świadczenia znacznie przekraczające ustawowe minimum wynoszące 23 zł, a następnie 30 zł., które, jako standard ustanawiała umowa o pracę. Zmiana Regulaminu Wynagradzania, przyznająca dietę w wysokości 30 euro i ryczałt 10 euro, a następnie dietę 30 euro i ryczałt 15 euro, były dla powoda korzystniejsze, i – automatycznie – [gdyż była korzystniejsza od umownych uregulowań], stawała się podstawą do wypłaty tych świadczeń na rzecz powoda. Tym samym praca powoda, jako kierowcy, rekompensowana była świadczeniem nie mniej korzystnym niż wynikającym z powszechnie obowiązujących w tym czasie przepisów a świadczenie określone w regulaminie jako „dieta”, pokrywała wszystkie koszty socjalne, w tym także koszty noclegów.

Wskazać należy, że powód podpisał kolejne umowy o pracę, wyrażając zgodę na warunki wynagradzania w przedstawionym mu regulaminie wynagradzania, a zatem znał i przyjął regulację płacową, jaka obowiązywała u pozwanej. W kolejnej umowie o pracę, zawartej na czas określony od dnia od 30 października 2013 roku do 29 października 2014 roku strony wprost odesłały do postanowień Regulaminu Wynagradzania w zakresie wysokości obowiązującej diety. Umowa została rozwiązana z dniem 27 sierpnia 2014 roku, na skutek wypowiedzenia dokonanego przez powoda.

Z wydanej, w toku postępowania, pisemnej podstawowej i uzupełniającej opinii biegłego z zakresu rachunkowości, wynika zaś, że, porównując dokonane na rzecz powoda wypłaty, z tytułu należności, przysługujących mu w związku z podróżami służbowymi poza granice kraju, i odnosząc je do minimalnych należności, z tego tytułu, wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego (diety z tytułu podróży na terenie kraju), pozwana Spółka zaspokoila wszelkie roszczenia powoda, z tego tytułu, określone przepisami wewnątrzzakładowymi.

Oczywiście, Sąd Okręgowy miał na uwadze okoliczność, iż wypłacane powodowi należności były sformułowane jako „zryczałtowana dieta”. Wskazać jednak należy, iż z ustaleń faktycznych sprawy wynika, że pracodawca ustalał stosunkowo wysokie stawki zryczałtowanej diety dziennej za tytułu podróży służbowych poza granicami kraju wynoszące w poszczególnych okresach 30 i 40 euro (które powód pobierał przez 3 miesiące) i 45 EURO.

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że przepisy płacowe obowiązujące u pozwanego przewidywały należne pracownikom świadczenia, z tym że wprost nienazwane ryczałtem za noclegi, ale niewątpliwie realizujące te cele, a pracownicy – w tym także i powód - świadczenia te otrzymali. Przyjęty przez pozwanego pracodawcę pułap ryczałtu za noclegi w badanej sprawie pokrywa wszelkie roszczenia powoda. W związku z tym, jakiegokolwiek wyższe świadczenia z tego tytułu powodowi nie przysługują. Świadczenie, ustalone przez strony stosunku pracy na poziomie 30 i 40 euro, nie dotyczyło, bowiem, tylko diet, w rozumieniu kwot, przeznaczonych na pokrycie kosztów wyżywienia i inne drobne wydatki. Tak wysoka dieta, wypłacana przed cały okres zatrudnienia, miała pokrywać całość roszczeń powoda z tytułu diet, jak również ryczałtu za noclegi. Można zatem przyjąć, że świadczenie, określone przepisami wewnątrzzakładowymi w postaci „diety”, miało służyć pokryciu wszelkich kosztów podróży służbowej, przy czym, z uwagi na uznanie, że pracodawca umożliwił, zapewnił, pracownikowi nocleg w kabinie pojazdu, jego zamiarem była wypłata **dodatkowo świadczenia**, związanego z **ryczałtem za noclegi**.

Przy takim podejściu możliwym było przyjęcie właśnie stanowiska, że w „diecie”, wypłacanej powodowi był zawarty, również, ryczałt za noclegi.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego nie ma, również, podstaw do przyjęcia, aby strony stosunku pracy miały zamiar uregulować tylko część świadczeń, związanych z podróżą służbową.

Reasumując, na podstawie materiału dowodowego, można przyjąć, że wysokość wypłacanych należności określonych jako "diety" wyczerpywała całość należności za podróże służbowe. Przepisy płacowe obowiązujące u pozwanego pracodawcy przewidywały niewątpliwie należne pracownikom świadczenia z tym, że wprost nienazwane ryczałtem za noclegi, ale realizujące te cele, a pracownicy świadczenia te otrzymywali, zaś kwoty, które powód pobierał, niewątpliwie rekompensowały wszystkie koszty związane z podróżami służbowymi, w których przebywał. Tezy przeciwnej, strona dochodząca roszczenia w niniejszym procesie, nie udowodniła.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w punkcie pierwszym sentencji wyroku, oddalił powództwo.

Natomiast, w punkcie drugim sentencji wyroku, Sąd Okręgowy orzekł, na podstawie **art. 98 & 1 k.p.c.** oraz **& 2 ust. 3** rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2013 poz.461)

[powództwo - wniesione w dniu 4.09.2014r.], o kosztach zastępstwa procesowego od strony powodowej (Stowarzyszenia (...) działającego na rzecz M. D.) na rzecz pozwanego, niezależnie od treści **& 6 tego** rozporządzenia, ograniczając, zatem, wysokość kosztów zastępstwa procesowego – należnych stronie, która wygrała proces, mając na uwadze fakt, że Stowarzyszenie (...), jest organizacją pozarządową, podmiotem prawnym [znanym notoryjnie] jako działające, w bardzo wielu procesach, na rzecz m.in. pracowników, którzy za przeciwników procesowych, mają silne podmioty gospodarcze.

O zwrocie kosztów procesu, obejmujących koszty sądowe, Sąd orzekł także na podstawie **art. 98 & 2 k.p.c.**, obejmujących, wpłaconą przez pozwanego w dniu 14 czerwca 2018r. nr referencyjny transakcji (...) [k. 599] kwotę zaliczki na koszty biegłego, zgodnie z **art. 2 ust. 1 i 2 w związku z art. 5 Ust. 1 pkt 3** Ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2013r. poz. 429) .

W związku z faktem, że Stowarzyszenie (...), jest, z mocy art. 104 Ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2013r. poz. 429) zwolnione z kosztów sądowych oraz stosownie do art. 113 ust. 4 cyt. ustawy o kosztach sądowych, którego treść stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych, Sąd może odstąpić od obciążania strony nieuiszczonymi kosztami sądowymi, nieuiszczone koszty sądowe, Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa, orzekając jak w pkt 3 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi Stowarzyszenia (...) Ł. Z. - adres k. 689